

8 Νοεμβρίου 2022

Τι εννοούμε όταν λέμε «θέωση»

/ Αγίων και Γερόντων παραινέσεις

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός († 2009)

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός (1921-2009).

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

«Θέωση» όταν λέγομε, εννοούμε την εις το υπέρ φύσιν ανύψωση του ανθρώπου και την κατά το δυνατόν ομοίωσή του με το Θεό -πράγμα που γίνεται κατορθωτό χάρις στη σάρκωση του Θεού Λόγου και τον εκ της Χάριτος του Αγ. Πνεύματος αγιασμό.

Είναι δε η θέωση το κέντρο και η βάση της Χριστιανικής σωτηριολογίας και του ανθρώπινου προορισμού. Σ' αυτό το στόχο περιστράφηκε στο παρελθόν, περιστρέφεται στο παρόν και θα περιστρέφεται και στο μέλλον ο ορθόδοξος μυστικισμός τον οποίο με τόσο ζήλο καλλιέργησαν οι δικοί μας Πατέρες, μεταδίδοντας στη συνέχεια την ευγενή τους άμιλλα και στις μετά ταύτα γεννηθείσες θυγατέρες Εκκλησίες των Σλαυικών χωρών.

Η θέωση δεν είναι δυνατό να περιγράψει με ανθρώπινα λόγια. Αμυδραν εικόνα της αποκάλυψε ο Κύριος κατά την επί του όρους Θαβώρ Μεταμόρφωσή Του. Τη θέωση υπονοούν και τα λόγια Του, ότι «οι δίκαιοι εκλάμπουσιν ως ο ήλιος εν βασιλεία του πατρός αυτών» (Ματθ. ιγ' 43). Τα σημεία της θεώσεως (μερικά ίχνη) έφερε και ο

προφήτης Μωυσής στο πρόσωπό του, όταν κατέβηκε από την κορυφή του Σινά, με συνέπεια να μη μπορούν οι Ισραηλίτες να τον ατενίσουν χωρίς εκείνος να φορεί κάλυμμα στο πρόσωπό του.

Τη χάρη της θεώσεως έφεραν και πολλοί από τους αγίους Πατέρες μας, όπως βλέπουμε στους βίους των (όπως π.χ. ο αββάς Παμβώ, ο αββάς Σισώης, ο κατά τον δ' αιώνα ακμάσας άγιος Νήφων, επίσκοπος Κωνσταντιανής, ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ και όσοι άλλοι χάριτι Χριστού ανέβηκαν την κλίμακα του αγιασμού).

Η θεία εκείνη έλλαμψη που διεχέετο από το σώμα των θεωμένων αγίων ήταν η εντός αυτών επικρατούσα θεία κατάσταση, όπου φωτίζει και αγιάζει όλο το ψυχοσωματικό είναισ του ανθρώπου. Όλα τα ψυχοσωματικά μέλη του ανθρώπου, αγιαζόμενα, γίνονται μέτοχα της αφθαρσίας και της ευωδίας του αγιασμού, ενώ τα πρόσωπά τους φωτίζονται και λάμπουν «ως ο ήλιος», χωρίς η λάμψη αυτή να γίνεται πάντοτε αισθητή στους έξω, εκτός εάν η θεία Χάρησ το επιτρέψει προς οικοδομή των πιστών. Αυτή η χάρις είναι που αγιάζει τα οστά τους, τα ενδύματά τους και ό,τι άλλο είχαν για χρήση τους, όπως βλέπουμε στους βίους τους, γι' αυτό και τα «σουδάρια και σιμικίνθια» [τα «μαντίλια της κεφαλής ή του λαιμού»] (Πραξ. 19, 12) τους ακόμη επιτελούσαν θαύματα και ιάσεις.

Με λίγα λόγια λοιπόν, Θέωση είναι διά της θείας Χάρητος μεταμόρφωση του ανθρώπου στο πρώτον αξίωμα του «κατ' εικόνα και ομοίωσιν Θεού». Είναι η, δύναμη της σαρκώσεως του Θεού Λόγου, κατά χάριν υιοθεσία του ανθρώπου από μέρος του Θεού.

Θέωση είναι η όσον «χωρεί» στην ανθρώπινη φύση συμμετοχή στην θεία δόξα και τη θεία μακαριότητα.

Είναι, ακόμη η κατάσταση εκείνη που περιγράφει ο Απ. Παύλος, όπου «το θνητόν κατεπόθη υπό της ζωής» [«η ζωή θα νικήσει τον θάνατο»] (Β' Κορ. ε' 4), όπου ο πιστός ανίσταται ως «καινός άνθρωπος», «κατά Θεόν κτισθείς», «αφομοιωμένος κατά τα πάντα τω Υιώ του Θεού».

Θέωση σημαίνει και απάθεια και τελειότης και πνευματική γνώση και αγάπη, και παντελής ακινησία ως προς το κακό και κάθαρση από παντός πάθους.

Απόσπασμα από την εισήγηση του μακαριστού Γέροντα Ιωσήφ Βατοπαιδινού, «Θεάνθρωπος - Θέωση» η οποία περιέχεται στο βιβλίο του, «Λόγοι παρακλήσεως», γ' έκδοση, 1989, των εκδόσεων της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Αγίου Όρους.

<https://bit.ly/3UFKUzm>